

Södertälje. Möjligheternas kommun.

**Mål och budget 2021
med plan för 2022-2023**

KOMMUNSTYRELSEN
2020-10-30

RESERVATION

Ärende 6

MÅL OCH BUDGET 2021 – 2023 OCH FASTSTÄLLANDE AV SKATTESATS 2021

Kommunstyrelsens majoritet har i dag beslutat att föreslå kommunfullmäktige att anta förslag till Mål och budget 2021 - 2023 samt taxor och avgifter.

Liberalernas budget utgår från majoritetens förslag. Vårt budgetförslag är i balans och de extra satsningarna på 45,5 miljoner kronor motsvaras av ökade intäkter och minskade utgifter. Allt finansieras genom minskad låneskuld och lägre räntekostnader tack vare försäljningar av kommunal egendom, mer konkurrensprövning, effektivare upphandlingar samt ökad samverkan mellan Södertälje kommun och Telgekoncernen.

Liberalernas förslag till beslut

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

1. bifaller Liberalernas förslag till Mål och budget 2021 - 2023 samt Taxor och avgifter enligt Liberalernas förslag.

Södertälje den 6 november 2020

Metin Hawsho (L)

KOMMUNSTYRELSEN

2020-10-30

Ärende 6

HEMSTÄLLAN

MÅL OCH BUDGET 2021 – 2023

KF-mål och indikatorer

1. Kommunfullmäktiges mål och uppdrag fastställs i enlighet med Liberalernas Mål och budget 2021 - 2023.

Budget

2. Utdebitering av allmän kommunalskatt 2021 fastställs till 20,15 kronor per skattekrona.

3. Resultat- och balansbudget för 2021-2023 godkänns i enlighet med Liberalernas förslag.

4. Finansieringsbudget 2021-2023 godkänns i enlighet med Liberalernas förslag.

5. Kommunbidrag per nämnd för 2021 godkänns i enlighet med Liberalernas förslag.

6. Investerings- och exploateringsbudget för 2021-2023 godkänns i enlighet med Liberalernas förslag.

7. Riktlinjer för God ekonomisk hushållning godkänns i enlighet med Liberalernas förslag.

8. Generella- och särskilda ägardirektiv för bolagskoncernen godkänns i enlighet med Liberalernas förslag.

9. Resultatbudget för bolagskoncernen godkänns enligt Liberalernas förslag.

10. Styrmodellen för Södertälje kommun godkänns enligt Liberalernas förslag.

11. Kommunstyrelsen ges rätten att besluta om fördelning och/eller omfördelning av samtliga centralt budgeterade kostnadsanslag under centrala poster i bilaga 1.

Taxor och ersättningar

12. Taxor och avgifter 2021 i Mål och budget fastställs i enlighet med bilaga 11 och Liberalernas förslag under förutsättning att Socialnämnden tar erforderliga beslut. Vi förordar dels generellt mer sparsvänkliga taxor, lägre fasta och högre rörliga avgifter.

13. Kommunfullmäktige beslutar om avgiftsfri parkering i 2 timmar på Centralplan, Torekällskolan, Sorbonneparkeringen samt parkeringen vid Tom Tits i enlighet med Stödåtgärd 6 i Stöd till Södertälje kommuns lokala näringsliv från och med den 1 januari 2021 till och med 31 december 2021.

14. Habiliteringsersättning ("lön" till arbetstagare i daglig verksamhet) fastställs till 10,00 kronor/timme (oförändrad).

Låne- och borgensramen för kommunkoncernen

Kommunen får, vid varje tidpunkt 2021, ha utestående lån och borgen till ett nominellt värde av högst 13 900 mkr.

15. Låne- och borgensram 2021 – kommunkoncernen (mkr)

Summa beviljade ramar 13 527,2 mkr

16. Total investeringsram för kommunkoncernen mkr, enligt Liberalernas förslag.

2021	2022	2023
1 858	1 984	1 979

Övrigt

17. De övriga villkor, uppdrag och förutsättningar som anges i Mål och budget 2021 – 2023 godkänns, där de inte strider mot Liberalernas förslag till Mål och budget.

Förord till Liberalernas budget

Liberalerna ger Södertäljeborna valfrihet!

Den liberala grunden

Vi är Sveriges och därmed Södertäljes liberala parti. Vi är stolta över vår historia och vår ideologi. Vi vill att varje människa ska ha friheten att förverkliga sina drömmar och fatta egna beslut. Det är därför liberaler genom alla tider tagit strid för religionsfrihet, allmän rösträtt, mot nazism och kommunism, för sexuell frihet, jämställdhet och valfrihet.

Liberalerna tror att varje människa kan bygga och trygga sin egen framtid. Vi tror att varje människa är beredd att ta ansvar för att genom kunskap, egna val, initiativ och eget arbete bygga sin egen framgång. När en människa blir självförsörjande blir hen också friare. Att vara oberoende, och att få möjlighet att bidra till samhället, ger dessutom en ökad stolthet och självkänsla.

Vi utgår alltså från att människor är kapabla att ta ansvar för sig själva och sin försörjning och att de vill ta ett gemensamt ansvar för varandra.

Samhället ska skapa de rätta förutsättningarna och ge stöd när så behövs, det sociala skyddsnätet ska fånga den som faller, inte begränsa den som kan stå själv.

Vår uppgift är att försvara varje människas möjlighet att forma sitt eget liv. Det är den liberala grunden och svaret på varför vår politik ser ut som den gör, såväl nationellt som lokalt.

Liberalerna i Södertälje

Södertälje kommun är unik plats med sin mångfald. Här finns både stad och landsbygd. Hit har människor flytt föra att skapa sig en ny framtid. Vi inom Liberalerna tycker det är viktigt att invånarna i hela kommunen ska få komma till tals och få service, uppmärksamhet och en känsla av delaktighet i samhället oavsett var i kommunen de bor. När vi pratar om Södertälje så pratar vi om alla som bor, arbetar, studerar i eller besöker kommunen.

Södertälje är en knutpunkt där världen finns samlad. Södertälje är en plats där vi under lång tid, ända tillbaka till vikingatiden och kanske längre, har välkomnat folk från hela Sverige och hela världen. Här finns nu människor med olika bakgrund, kunskaper och erfarenheter. Här finns nu människor som skapat en framtid för sig själva, sina familjer, för staden och för alla dess framgångsrika företag.

Södertälje är kommunen med allt från den stora stadens puls till den stilla naturens lugn och ro. Här finns hög kompetens i världsledande företag. Här finns historia, kultur och idrott. Här finns en sjudande verksamhet inom småföretagande, forskning och utbildning.

Södertälje är en knutpunkt inte bara mellan människor utan också en rent geografiskt. Södertälje är staden mellan sött och salt, en strategisk punkt på livsnerven mellan Östersjön och Mälaren och med en blomstrand uthamn. I Södertälje knyts två av Sveriges viktigaste vägar, E4 och E20, samman. Genom Södertälje går också några av Sveriges viktigaste järnvägslinjer.

Södertälje har alltså de bästa förutsättningarna. Liberalerna vill tillvarata och förstärka dessa för att göra Södertälje ännu bättre! Vi vill satsa på den fantastiska potential som Södertälje har, utan att blunda för de problem som finns; utanförskap, arbetslöshet och bidragsberoende. Vi föreslår en rad åtgärder som både förstärker det positiva och hanterar svårigheterna. Visst finns det utmaningar, men vi kan fixa det här - tillsammans!

Vi föreslår att styrgruppen för näringslivsklimatet ska ansvara för och ges resurser för att, under de kommande tre åren, genomföra en kontinuerlig uppföljning av de åtgärder och mål som strategin redovisar.

Coronapandemin

Pandemin har satt stora avtryck på kommunens verksamhet samt de ekonomiska förutsättningarna i budgetarbetet. Liberalerna väljer att lägga en försiktig budget där kärnverksamheterna prioriteras samtidigt som vi säkrar kommunens finansiella stabilitet genom ett ökat sparande. 2021 är ett osäkert år och det är väldigt svårt att under hösten 2020 förutse hur pandemin kommer att slå mot kommunens verksamhet samt skattebasen i kommunen.

Satsa på skolan

Liberalerna vill satsa på en politik för en kunskapsskola med arbetsro. Det är genom utbildning som vi ger elever framtidstro och möjligheten att göra en klassresa. Om skolan misslyckas så misslyckas Södertälje. Läraryrket är Sveriges viktigaste yrke, därför är det viktigt att sidouppgifter minskar så att de kan vara lärare. Liberalerna satsar på lärarassistenter för att de ska göra vissa uppgifter så att lärarna få mer tid för kvalitativ undervisningstid och öka elevernas måluppfyllelse. Här kommer även en satsning på tvålärarskapet in som en viktig satsning på Södertäljes skolor.

God livskvalitet

Liberalernas ambition är att Södertälje ska fungera dygnet runt, året runt. Södertälje ska erbjuda så många alternativ att alla kan bo, arbeta, utbilda sig och om så behövs, få vård och omsorg i kommunen. Södertälje ska självklart också vara en trygg kommun med en stark ekonomi. Grundläggande trygghet och samhällsfunktioner för god livskvalitet, är grundstenar i en välfungerande kommun. Livet ska vara positivt, enkelt och smidigt – vi vill ”kringla” till det, inte krångla till det.

Stabil ekonomisk grund

För att kunna höja kvaliteten på samhällsservice till alla måste Södertälje också ha en stabil ekonomisk grund. Vi måste kunna satsa offensivt, inte bara betala räntor och amorteringar. Vi Södertäljebor är bland de allra mest skuldsatta av alla kommuninnevånare i Sverige. *”Den som är satt i skuld är inte fri!”* (Ernst Wigforss 1932). Kloka ord som gäller alla, oavsett partitillhörighet. Vi Liberaler vill på sikt amortera ner skulden. Vi vill inte att framtida generationer skall betala våra satsningar. I årets budget har vi dock valt att inte amortera mer än framskrivet förslag men inte heller att utöka skulden. Genom ett antal försäljningar och besparingar klarar vi att göra offensiva satsningar utan att utöka låneskulden på sikt. Frågan bör även ställas vad som är en sund skuldnivå för en kommun av Södertäljes storlek. Vi vill öka skatteintäkterna till kommunen genom satsningar på näringslivet och på så sätt få utrymme till en ökad välfärd.

En tydlig liberal uppfattning är att det är framgångsrika företag och organisationer samt privatpersoner i arbete, det vill säga skattebetalare, som finansierar vår välfärd. Södertälje

behöver därför på olika sätt utveckla och förbättra företagsklimatet samt öka skatteunderlaget. Vi behöver helt enkelt bli fler som jobbar **och** bor i Södertälje. Liberalerna vill därför satsa på en kartläggning av vad som krävs för att de många inpendlarna skall bosätta sig i kommunen.

Vi väljer även att lägga en generell effektiviseringsgrad om 1,5% (34,2 mnkr) undantaget LSS, äldreomsorgen och den pedagogiska påsen.

Långsiktigt hållbart samhälle

Vi måste ta hänsyn till framtida generationer. De ska inte behöva lösa problem som vi skapat. Vi måste därför arbeta för ett långsiktigt hållbart samhälle ur såväl miljömässiga, sociala som ekonomiska perspektiv.

Södertälje – en kommun för alla

I den globala värld vi lever i vill Liberalerna att Södertälje kommun förblir en öppen och tolerant kommun där alla människor, oavsett bakgrund, ska få förutsättningar för att bygga sin egen personliga framgång samtidigt som vi tillsammans tar ansvar för att skapa den kommun, det land, den värld vi vill leva i.

En organisation med hög kompetens, gott ledarskap och kollegialt lärande

För att leverera mesta och bästa möjliga service till boende, besökare, företag, föreningar och organisationer i kommunen behöver den kommunala organisationen vara effektiv. Det handlar om att leverera mesta möjliga för tillgängliga skattemedel.

För att detta ska fungera måste ledarskapet bidra till ett gott arbetsklimat, god kompetensutveckling och ett väl fungerande samarbete på bredden och höjden i organisationen.

Organisationskulturen måste kännetecknas av samarbete, erfarenhetsutbyte, öppenhet, transparens, prestigelöshet och gemensamma värderingar kring arbete, uppdrag och ledarskap.

I flera fall har problem med lönsamhet, effektivitet, arbetsglädje och kontinuitet i bemanningen kunnat härledas till just bristande ledarskap.

Liberalerna föreslår därför en satsning på ledarskapsutbildning för organisationens chefer. Södertälje kommun har många utmaningar att ”brottas” med. Liberalerna vill inte att bristande ledarskap ska vara en av dem.

Liberalerna föreslår också ett förstärkt fokus på vikten av kompetens inom några nyckelområden när det gäller kommunala utvecklingsfrågor. Vi föreslår inrättandet av stadsarkitekt, stadsträdgårdsmästare, kommunläkare och kommunapotekare. Tillsättandet av dessa nyckelpositioner visar att kommunen ger dessa kunskapsområden tyngd och vikt i det kommunala arbetet. Vi tror att detta kommer att innebära ett lyft för synen på och erkännandet av behovet av kompetens och därmed också göra Södertälje till en mera attraktiv arbetsgivare inom dessa områden.

Allt börjar med en bra lärare & en bra skola

Skolan är nyckeln till en bra framtid. Utbildning är det som drömmar bygger på och med en god utbildning öppnar sig oanade vägar att vandra på genom livet. Det är därför vi Liberaler så aktivt och passionerat kämpar för skolan och varje barns möjlighet att lyckas i livet. Södertäljes skolresultat är på väg uppåt och det gläder oss att fler och fler barn i Södertälje nu uppnår resultat i skolan. Vi är dock inte nöjda innan alla barn, oavsett sina förutsättningar, kan lämna skolan med godkända betyg.

Inför språktest för nyanställningar inom skolan

Kunskaper i andra språk är en stor tillgång i Södertälje kommun, som har en stor andel utrikesfödda medborgare. Svenskan är ändock central, inte minst eftersom kraven på skriftlig dokumentation har ökat på senare år.

I förskolan spelar personalen en viktig roll i barnens språkutveckling och grunden läggs för all den svenskundervisning som kommer att ske i grundskolan och i gymnasiet. För att ge alla samma förutsättningar måste vi säkerställa att all vår personal har tillräckligt goda språkkunskaper. Liberalerna föreslår därför att ett språktest införs vid nyanställningar av all skolpersonal i kommunen, samt att stöd ges till nuvarande personal som inte når upp till kraven.

Modersmålsträning för de som vill

Att tidigt lära sig nycklarna till ett språk är en av de bästa metoderna för en god språkinläring genom hela livet, samtidigt som kunskaperna i svenska språket stärks. Liberalerna vill återinföra den modersmålsträning som fanns i förskolan för de som så önskar, samtidigt som verksamheten effektiviseras och därmed blir mindre kostnadsdrivande.

Lärarassistenter för fokus på lärande

Idag ägnar sig en lärare alldeles för mycket åt administration och arbetsuppgifter som tar fokus ifrån det läraren är utbildad att göra och som läraren faktiskt är bäst på. Undervisning. Liberalerna föreslår en genomgripande satsning på lärarassistenter i Södertäljes skolor. Dessa extra vuxna i skolan kommer att kunna avlasta lärarna och erbjuda ett större lugn i Södertäljes skolor. Våra elever kan alltid räkna med att det finns en vuxen att vända sig till, samtidigt som lärarna kan räkna med att slippa göra onödigt pappersarbete och istället fokusera på undervisningen.

Två lärare är dubbelt så bra

Tvåläraresystemet är en reform som verkligen betytt mycket för Södertäljes elever. De som behöver extra stöd i undervisningen har nu kunnat få det i den ordinarie undervisningen samtidigt som läraren känner att den alltid har ett stöd i klassrummet i form av en annan lärare som kan stödja i undervisningen. Den här reformen har varit gynnsam och något Liberalerna tror har varit en bidragande orsak till de ökande resultaten i Södertäljes skolor. Vi föreslår därför en fortsatt utbyggnad av tvåläraresystemet under 2021.

Satsa på Södertäljes gymnasieskolor

Alldeles för få av Södertäljes gymnasieungdomar väljer idag att genomföra sin gymnasieutbildning i sin hemkommun. Det finns lysande undantag, men generellt sett är trenden oroande och tyder på ett systemfel någonstans i vår skolstruktur. Lösningen kan omöjligt vara att förbjuda Södertäljes elever att studera i andra kommuner, utan lösningen

måste vara att ytterligare satsa på våra gymnasieskolor och höja statusen på utbildningarna de erbjuder. Enbart genom skolor i toppklass kan vi vara med och konkurrera. Därför väljer vi att stoppa nedläggningen av Wendela Hebbegymnasiet och återöppna de estetiska programmen i Södertäljes gymnasieskolor.

Liberalerna föreslår också att gymnasieskolorna uppmuntras att profilera och marknadsföra sig mot elever inom och utanför kommunen för att därigenom kunna möta konkurrensen från andra gymnasier på ett bättre sätt. Självklart måste detta arbete samordnas så att kommunens gymnasier inte bara konkurrerar med varandra.

Vi vill även uppmuntra etableringen av friskolor för att ge möjlighet till ökad valfrihet, konkurrens och profilering med specialinriktningar som också kan locka elever från andra kommuner att välja skola i Södertälje.

Trygga omklädningsrum/duschar i skolan

Sex av tio elever undviker att duscha efter idrottslektionerna. Undersökningar visar att det finns flera orsaker till detta. Upplevelsen att duschar och omklädningsrum är snuskiga och ostädade är en. Tidsbristen, att känna sig obekvämt med att visa sig naken inför andra eller rädslan för att bli retad eller kränkt och/eller fotograferad är några andra.

Att eleverna känner sig otrygga är ett misslyckande för den svenska skolan och ytterst är den unga generationens framtida hälsa i fara. Barn och ungdomar, i genomsnitt, rör sig i mindre utsträckning än tidigare generationer och detta leder bland annat till en ökande andel överviktiga barn.

Elever som undviker att anstränga sig under idrotten för att inte bli svettiga och behöva duscha, eller i värsta fall undviker idrotten helt, riskerar både sämre betyg och sämre fysisk hälsa.

Skolidrotten är den enda motion som många av dagens barn och ungdomar kommer i kontakt med. Därför är det extra angeläget att överbrygga alla hinder för eleverna att ska kunna och vilja delta i de idrottslektioner som skolan idag erbjuder.

Liberalernas budgetförslag innefattar medel för att påbörja översyn och projektering och i de fall behov föreligger skapa trygga, fräscha och välstädade omklädningsrum och duschar i Södertäljes skolor.

Satsa på Yrkeshögskolan

Högre utbildning är avgörande för lokal och regional tillväxt och yrkeshögskoleutbildningarna spelar en allt viktigare roll. YH-utbildningarna är eftergymnasiala, kombinerar teori med arbetsplatsförlagd praktik och är framtagna efter uttalade branschbehov. Drygt 90 procent av de studerande får anställning efter avslutad utbildning.

Här måste kommunen vara mer aktiv i samarbetet med näringslivet, dels för att stötta och utveckla de utbildningar som redan finns i kommunen, men även samverka för att fler nya utbildningar i nya branscher startas i samarbete med näringslivet och externa aktörer.

Satsning på kompetensutveckling i förskolan

Vi behöver fler behöriga förskolelärare i Södertälje. Genom att vidareutbilda fler barnskötare till förskolelärare kan vi trygga vår personalförsörjning inom förskolan samt stärka den pedagogiska stimulansen. Vi föreslår utöver utökade medel till förskolan att de som får sin utbildning betald av kommunen ingår ett civilrättsligt avtal om att efter avslutad utbildning kvarstå i anställning i kommunen under fem år.

Den levande entreprenörskommunen Södertälje

Södertälje är en vacker stad som med sitt unika läge som den södra porten in i Sveriges största ekonomiska centrum, erbjuder stora fördelar. Vi har fördelarna som kommer med goda kommunikationer ut i världen och två stora multinationella bolag som är ledande inom sina respektive områden. Ingenting kommer dock gratis och även en stad som Södertälje med sina goda förutsättningar måste arbeta aktivt med att ge näringslivet rätt förutsättningar och möjligheter att växa. Företag och arbetstillfällen ger förutsättningarna för att leverera den välfärd vi eftersträvar.

För att Södertälje verkligen skall bli attraktivt som etableringsort för företag behöver vi, inte bara ge god service till storföretagen, utan också till de 7500 småföretagen.

Fler platser med två timmars avgiftsfri parkering i centrum

Det lokala näringslivet har drabbats hårt av de ekonomiska konsekvenserna som coronaviruset vållat. En av de insatser som fanns i Södertälje kommuns stödpaket för att mildra de ekonomiska effekterna i Södertälje City, var att införa två timmars avgiftsfri parkering i Södertälje centrum från 8 mars 2020 på P-platserna: Torekällskolan (gamla ABF), Tom Tits och Centralstationen. Syftet med fri parkering i två timmar är att stimulera handeln i Södertälje City, att underlätta för dem som vill handla och uträtta ärenden där.

Liberalerna har drivit frågan att denna satsning skall förlängas till att gälla hela 2021, och det ser nu ut att bli verklighet.

Liberalerna vill utöka denna satsning till att även gälla parkeringen vid Hebbevillan/Sorbonneparkeringen.

Liberalerna bedömer att covid-19 kommer att ha stor negativ inverkan på handeln i Södertälje City under lång tid framöver. Vi måste göra allt som går för att stötta de företag som kämpar för sin överlevnad. Vi kan bidra till detta genom att besluta om två timmars avgiftsfri parkering på samtliga större parkeringar i centrala staden. En utvärdering under hösten 2021 får avgöra om satsningen skall förlängas även in under år 2022.

Förbättra företagsklimatet

I de olika mätningar som görs av företagsklimatet får Södertälje oftast oroväckande låga värden. Att det finns framgångsrika och lönsamma företag är en förutsättning för välfärden. Företagen ger arbetstillfällen som ger skatteintäkter, nya och expanderande företag ger också ökade skatteintäkter och minskar kommunens kostnader för olika former av försörjningsstöd. För att sambandet ska gälla på kommunal nivå krävs naturligtvis att inkomstagarna bor i kommunen. Det innebär att strävan att förbättra företagsklimatet måste vara en prioriterad fråga för alla kommunala tjänstepersoner och politiker.

Ett första steg i arbetet med att åstadkomma ett förbättrat företagsklimat är en ny och tydlig näringslivsstrategi. Den nuvarande näringslivsstrategin är i grunden bra. Vi vill särskilt understryka det som skrivs i strategin till övergripande vision; att det hos kommunens alla tjänstepersoner och politiker ska finnas en grundläggande, positiv och generell tillit och en tillmötesgående och problemlösande inställning till näringslivet. Kan vi leva upp till det så får vi ett bra företagsklimat. Men det återstår mycket och envist arbete innan vi är där. Strategin visar vägen men arbetet måste göras av envar.

Inom några områden kan målen dock vässas och några ytterligare mål kan tillföras. Liberalerna föreslår därför att Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att arbeta vidare med och förtydliga den nya Näringslivsstrategin inom följande områden;

- Vad gäller kommunens och Telgebolagens egna upphandlingar kan mer göras för att främja det lokala näringslivet. Det kan t.ex. handla om att ha en marknadssdialog inför kravställandet, en rensning bland kraven och en begränsning av dokumenthanteringen. De direktupphandlingar som görs kan mätas vad avser lokalt inslag. Här kan målen utvidgas.
- Vad gäller målen i olika mätningar kan några med fördel sättas högre. Det bör också tillföras ett mål vad gäller Svenskt Näringslivs ranking. Här sägs ibland att vi inte kan påverka rankingen och att vi kan bli bättre genom att andra blir sämre. Det finns ett tydligt samband mellan plats på rankingen och bra värden i övriga mätningar. De kommuner som har bra värden i övrigt är också högt rankade. Rankingens ges ett stort medialt utrymme just för att den är lättbegriplig. Därför bör vi sätta mål även här, för vi kommer att rankas oavsett vad vi tycker om rankingen i sig.
- I ett kortsiktigt kommunalt perspektiv är det kanske effektivaste sättet att öka skatteintäkterna att få fler inpendlare att bosätta sig i kommunen. De har redan ett arbete och vid en bosättning i kommunen medföljer ofta en ytterligare inkomsttagare. Det är mycket som påverkar människors val av bostadsort, enbart ett förbättrat företagsklimat kan inte åstadkomma en förändring. Liberalerna föreslår därför att kommunen genomför en kartläggning av vad som krävs för att de som idag pendlar in till arbetsplatser i kommunen, ska bosätta sig här.
- I Näringslivsstrategins övergripande vision står att vi ska eftersträva en näringslivsinriktad kompetensförsörjning. Detta för att det är viktigt att företagare upplever att de har goda möjligheter att hitta relevant kompetens i Södertälje. Ju bättre kompetens vi har i kommunen, desto mindre är behovet av inpendling. Liberalerna föreslår därför att arbetet innefattar en plan för utökat samarbete med skolor, bemanningsföretag och Arbetsförmedlingen.

Företagarkansli och företagslots

Liberalerna föreslår att ett företagarkansli med ansvar för företagsfrågor samt företagslotsar ska inrättas i Södertälje kommun genom en omdisponering inom organisationen. Uppgiften är att stödja Södertäljes lokala näringsliv med den service de kan förvänta sig av kommunen, samtidigt som man aktivt arbetar med jobbskapande åtgärder i samverkan med det lokala näringslivet. Detta kommer att få positiv effekt på integrationen då ett jobb är den viktigaste faktorn för att komma in i och kunna bidra till samhället.

Pulsådern genom staden

Motorvägarna som passerar genom Södertälje är en nyckel för att våra företag ska kunna växa. De är beroende av pålitliga transporter av antingen sina varor eller de personer som arbetar hos dem. Vi upplevde alla hur illa det kunde gå när en av motorvägsbroarna stängdes av under två månader och kommunen tillsammans med Trafikverket måste hitta en gemensam lösning för hur trafiken genom staden, men även inom staden kan fortlöpa även om störningar sker i infrastrukturen. Vi vill därför att arbetet med en extra förbindelse över, eller under, Södertälje kanal intensifieras, projekteras och byggs i samverkan med staten.

Truckstop Telge

Södertäljes strategiska läge som knutpunkt mellan E4 och E20, nationella järnvägslinjer och inte minst kopplingen mellan Mälaren och Östersjön ger oss möjligheter som saknar motstycke. Södertälje är den självklara platsen för ett logistiskt nav där varor kan omlastas, lagras, och så vidare.

Det handlar om en service till näringslivet i stort men framför allt till åkerier och rederier. Det handlar om en mötesplats och en samlingspunkt för alla de som arbetar på vägarna. Det handlar om en plats där de kan fylla på drivmedel, använda toaletter och duschar, äta och vila under säkra förhållanden utan att behöva riskera att utsättas för nattliga besök av ”vägpirater” och mobila tjuvligor.

Låt oss, i samarbete med Trafikverket, Nykvarns kommun och privata intressenter, skapa ”Truckstop Telge”, en inhägnad och kameraövervakad service- och parkeringsplats som blir en regional och delvis nationell samlingspunkt. Vi får en förbättrad service till förare och åkerier, vi ökar säkerheten, vi skapar nya arbetstillfällen och vi får möjlighet att uppfylla miljökrav på ett bättre sätt.

Vi föreslår att Almnäs i kombination med en nyanlagd ”Tvetalänk” mellan E4 och E20 genomgår en förstudie så att vi kan studera möjligheten att där anlägga ”Truckstop Telge”.

En offentlig miljö att trivas i och längta till

Liberalerna värderar den offentliga miljön högt. Utan en trivsamt miljö så mår människan inte bra. Det är även så att utan fungerande vägar och annan infrastruktur så fungerar inte samhället. Liberalerna vill se en politik inom detta område som värdesätter viktiga kulturmiljöer samtidigt som vi vågar bygga för framtiden. Vi vill se gröna lungor i staden där människor trivs och vill bo.

Södertälje behöver en stadsarkitekt

Södertälje är stad med intressant historia. Staden har gått från att vara en liten gullig trä-stad till en mellanstor stad av modernt snitt. Det finns många som har åsikter om den förändring som skett, både positiva och negativa. En sak är säker - stadens arkitektur lämnar oss inte oberörda.

I Södertälje finns ett antal byggnader som på ett tydligt sätt speglar sin samtid, de utgör ”hållplatser” i stadens arkitektoniska utvecklingsresa. Vilka av dessa ska vara kvar? Vilka nya ”hållplatser” vill vi skapa inför den fortsatta resan? Vem är vår reseledare?

Liberalerna vill ha en tydlig reseledare. En stadsarkitekt.

Vi vill ge frågan om stadens och landsbygdens arkitektur en större tyngd.

Det finns mycket arkitekturkompetens på Stadsbyggnadskontoret, Liberalerna ifrågasätter inte detta faktum. Det vi tycker behövs är en person som har ett tydligt uttalat ansvar och mandat att driva arkitekturfrågorna inom kommunen. Det behövs för att Södertälje ska fortsätta utvecklas på ett positivt sätt. Det räcker inte med att vi ska bygga mycket, vi måste också bygga rätt saker, på rätt sätt. Att bygga hållbart är en självklarhet idag. Det som inte är lika hållbart är smak och uppfattning när det gäller vad som är god arkitektur.

En stadsarkitekt har det yttersta ansvaret för att driva frågor om vad som är god arkitektur i dåtid, nutid och framtid och hur dessa olika uttryck kan bilda en harmonisk och samtidigt stimulerande boendemiljö, i staden och på landsbygden. Södertälje behöver en stadsarkitekt!

Södertälje behöver en Stadsträdgårdsmästare

I många av de dokument som vägleder beslut och ger riktlinjer när det gäller Södertäljes utveckling inom olika områden står begreppet ”attraktiva Södertälje” angivet. Det finns en dimension av detta som skulle kunna vara en medveten strategi men som saknas. Parker och grönområden kan vara ett område som genom medvetet, långsiktigt och envist arbete kan höja Södertäljes attraktivitet avsevärt.

Enköping är ett lysande exempel. Där har kommunen, sedan slutet på 1980-talet, satsat på utveckling av stadens/kommunens parker och grönområden så att de idag är en välbesökt och uppskattad besöksmagnet i sig. Det finns små parker, det finns stora parker, det finns många olika typer av parker/grönytor. Även rondeller, trafikrefuger, broar – alla dessa ofta ”överblivna” ytor ingår i ”grönyte-strategin” och blir planterade/dekorerade. Speciella broschyrer berättar om parkerna, det finns guidade turer som tar besökarna runt mellan parkerna, det finns ett litet ”tuff-tuff”-tåg som intresserade kan åka för att bese och lära sig mer om parkerna. Vid varje park finns kartor och växtförteckningar som besökarna kan använda som orientering och sedan ta med sig hem som information och inspiration. Vid

en fråga om syftet med satsningen, kom svaret: ”Syftet är att göra staden attraktiv för besökare OCH boende!”

Liberalerna tror att detta är möjligt även i Södertälje. Det kräver dock att det blir en prioriterad satsning och att den får ”tyngd”. Vi vill att det tillsätts en stadsträdgårdsmästare som får uppdraget att skapa en långsiktig parkstrategi (som självklart ingår i ”Grönstrategin”) som höjer attraktionsvärdet både i stadskärnan och i kommunens övriga tätorter. Gärna med hjälp av lärdomar från Enköping.

Södertälje ska inte bli ”Årets Stadskärna 2023”

Södertälje har under en tid haft ambitionen att vinna utmärkelsen ”Årets Stadskärna”. Årtalet har dock skiftat, det har flyttats fram för att på något sätt matcha verklighetens möjligheter. För tillfället är det 2023 som är årtalet.

Med tanke på det beslut som fattats om Kvarteret Luna, är det troligare att delar av stadskärnan är en stor rivningstomt alternativt byggplats 2023. Inget av dessa alternativ torde ge oss höga poäng i den aktuella ”tävlingen”. Kvarteret Luna är, med sin omfattning och koppling till Stora Torget och Storgatan, en stor del av vår stadskärna. Utvecklingen av norra stadskärnan kommer också att innebära omfattande arbeten.

Det är viktigt att sätta stimulerande mål och att sedan arbeta mot dessa. Mål måste dock vara realistiska, annars blir de bara kontraproduktiva. Låt oss arbeta med utvecklingen av Södertälje centrum utifrån en ambition att vi ska kunna utses till ”Årets Stadskärna” men låt oss vänta med årtalet tills vi har en bättre bild av de stora omdanande projekt vi vet kommer att genomföras i stadskärnan.

Liberalerna föreslår att vi, i det skede där vi nu är, skrotar målet att bli ”Årets Stadskärna 2023”!

Södertälje – Turiststad utan Turistbyrå?

Södertälje är en trevlig stad och kommun med flera aktiviteter som har potential för att locka turister och besökare. Vi måste ha ett bra sätt att berätta detta för dem som kommer till oss och/eller söker information om oss på internet.

När en turist idag kommer till Södertälje och letar efter information om staden och dess utbud av aktiviteter, boende och annat, så agerar personen förmodligen som den brukar göra i andra städer – hen åker in mot stadens centrum och letar efter skylten ”Turistinformation”.

Symbolen är internationell och kan oftast hittas i närheten av stadens största torg eller något annat av motsvarande betydelse.

I Södertälje är det inte så. Om turisten har tur och hittar några hjälpsamma Södertälje-bor kan hen så småningom leta sig fram till en disk i Stadshuset där hen får ställa sig i kö bland bygglovssökanden, biobiljettköpare och personer som vill ha mer och bättre hemtjänst. Detta under förutsättning att turisten först hittat en plats för sin bil, förstås. Och att det är under kontorstid då Kontaktcenter är öppet.

Är det verkligen den service vi vill ge alla turister/besökare? Är det ett bra sätt att visa hur positivt vi tycker att det är när människor utifrån kommer och besöker vår stad/kommun?

Visar det verkligen att vi tycker att turismen och turister är viktiga för oss?

Liberalerna anser att alla tre frågorna kan besvaras med ett ”Nej!” och vi vill ändra på det.

Vi vill ha en turistinformation i ett centralt läge. Den kan samlokaliseras med andra funktioner men den ska ligga i stadskärnan och vara lätt att hitta, även för den som kommer ”vattenvägen”. Den kan också kompletteras med ”mobila” enheter. Öppettiderna ska vara ”turistvänliga”.

Kan det kanske vara möjligt att samlokalisera turistinformationen med biblioteket? Finns det tomma outnyttjade lokaler i stadskärnan? Kan det finnas utrymme i ett framtida Kvarteret Luna? Det finns säkert möjligheter att hitta en smart lösning, bara vi vill. Och Liberalerna vill.

Idag handlar turism om mer än att dela ut broschyrer. Turistbyrån behöver vara bemannad med människor som ”älskar” turister och som förstår hur viktigt bemötandet är för att ge alla besökare en positiv bild av Södertälje.

Det handlar också om att ha kunskaper för att visa upp Södertälje Kommun i digital form och på sociala media vilka idag är minst lika viktiga som det fysiska mötet. Det är ju här som det många gånger avgörs om kommunen, över huvud taget, ska besökas.

All denna kunskap måste finnas hos de personer som arbetar med turismfrågor i Södertälje. Kontaktcenter (KC) har idag funktionen som Turistbyrå men detta är en bland många roller. Detta innebär att KC har bred men inte så djup kunskap inom alla områden och det ger sämre möjligheter att erbjuda service i turismfrågor, ett område som KC fått ansvar för med kort varsel. Minimikravet för en förbättrad service till turister är en ordentlig utbildning av KC:s personal, något som ännu inte erbjudits.

Liberalerna vill dock prioritera en mer specialiserad funktion med fokus på just turistinformation då det också handlar om att driva turistfrågor i Södertälje för att förankra idén att turister är viktiga och ska bemötas och få service därefter samt att få denna syn att genomsyra alla kommunala förvaltningar och bolag. Och att detta sker i samverkan med övriga aktörer, t ex Torekällberget, Tom Tits, Destination Södertälje, med flera.

Liberalerna föreslår därför:

1. Turismutbildning av personalen på kontaktcenter samt
2. Stadsdirektören får i uppdrag att undersöka möjligheterna att etablera någon form av turistinformation som, med god tillgänglighet, har fysiskt och digitalt fokus på turister och deras frågeställningar, inget annat.

Tänk efter före på Torekällberget

Torekällberget är idag en mycket uppskattad sevärldhet. Bra kan dock bli ännu bättre. Torekällbergets attraktivitetsvärde kan höjas ytterligare om vi gör rätt saker. Nya aktiviteter ska stämma med och komplettera befintliga för att skapa en ännu intressantare helhet.

Södertäljes historia innehåller intressanta delar som ännu ej visats i den omfattning som de faktiskt har haft betydelse för stadens utveckling.

I nästan 100 år, (från mitten av 1800-talet till mitten av 1900-talet), var Södertälje en bad- och kurort som lockade många besökare. Kultur och arkitektur påverkades på många sätt under denna period. Vi behöver visa också den delen av stadens historia.

Liberalerna vill göra det möjligt för Torekällberget att utvecklas ytterligare, inom den idé som redan etablerats. Vi anser därför att en större hotell- och konferensanläggning passar bättre på annan plats. Vi förordar en mindre anläggning med ett museum som har fokus på bad- och kurortsepokens historia. Detta kombinerat med ett café och en restaurang. Vi föreslår att byggnadens arkitektur samt utemiljön kring byggnaden utformas för att återskapa denna del av Södertäljes historia. Anläggningen ska också utföras i en skala i likhet med övriga byggnader på Torekällberget.

Vi anslår därför medel för återköp av tomten för att ge kommunen rådighet över platsens användning och utformning samt medel för att ta fram ett förslag till utformning av byggnaden.

Södertäljes motsvarighet till New Yorks Central Park

Kusens backe och Slussholmen/Lotsudden har en fantastisk potential som centralt belägen oas där skog, vistelse- och aktivitetsytor kan kombineras till stor glädje för alla Södertäljebor och besökare.

Visst är det tråkigt att ”kanalprojektet” i sin helhet är försenat. Vi måste dock inte överksamt vänta på att det ska färdigställas. Låt oss under tiden utveckla och rusta det vi själva har rådighet över, det vill säga Kusens backe.

Kusens backe är en värdefull pusselbit i Södertäljes centrala delar. För att behålla och öka värdet måste området dock vårdas och utvecklas. Kusens backe är idag ett delvis lågprioriterat område vilket innebär att naturen ”sköter” sig själv vilket inte alltid ger det önskade utseendet och/eller den önskade funktionen.

Vi kan skapa ökat och bestående värde genom en medveten planering och skötsel. Detta kräver dock prioriteringar, politiska beslut, planering och budget.

Frågorna är många och det behövs ett genomarbetat beslutsunderlag för att vi ska kunna fatta ett beslut som säkerställer att Kusens backe blir och kommer att förbli en värdefull oas. Det finns en mycket genomarbetad och ambitiös skötselplan från 2006 vilken, efter översyn och uppdatering, kan ingå som en del i detta beslutsunderlag.

Liberalerna föreslår att skötselplanen ses över och uppdateras samt att en utvecklingsplan för Kusens backe tas fram i syfte att långsiktigt göra denna unika oas till än mer glädje för alla kommuninvånare och besökare.

Håll Södertälje Rent

Södertälje har goda förutsättningar för att upplevas som en trevlig stad. För att vi ska kunna känna oss stolta över vår stad behöver den upplevas som ren, trygg och snygg. Nedskräpning och dumpning av sopor är företeelser som drar ner uppfattningen om en stad. Många människor upplever att Södertälje inte är en ”ren” stad.

Vi behöver intensifiera arbetet för att både förebygga, och i de fall det förekommer, hantera nedskräpning på gator och torg och dumpning av sopor i naturen.

Liberalerna föreslår att frågan prioriteras och tillförs resurser. Vi vill förstärka det förebyggande informations- och ”utbildningsarbetet”, till exempel genom att erbjuda

information på flera olika språk. Vi föreslår återkommande kampanjer i syfte att påverka beteendet att skräpa ner och dumpa sopor inte är okej.

Vi föreslår också en förstärkning av möjligheterna till aktivt städarbete i de fall nedskräpning och sopdumpning skett. Vi vill ge möjligheter för skolor, föreningar, organisationer och privatpersoner att engagera sig i arbetet. Vi vill ge kommuninnevånarna ett tydligt och aktivt innehåll i uttrycket "Håll Södertälje Rent".

Kulturhus i Järna

Liberalerna har under flera år framhållit vikten av att bygga ett modernt och funktionellt kulturhus i Järna. Detta blir en naturlig och efterlängtd samlingspunkt för Järna-borna. Flera olika funktioner kan samlas i detta kulturhus där samutnyttjande och funktionalitet kan tillgodose många olika önskemål om innehåll. Projektering bör påbörjas snarast och ske i samråd med föreningar, organisationer, kommunala förvaltningar och inte minst Järna-borna.

Bygg en multiplan i Glasberga

Glasberga är en av de snabbast växande stadsdelarna i kommunen och ytterligare projektering pågår fortfarande. I dagsläget bor drygt 2 600 personer i stadsdelen som trots sitt natursköna läge ligger i utkanten av staden och långt ifrån övriga bostadsområden.

Barnen i Glasberga har idag ingen naturlig lekyta som är iordningställd och gemensam för alla medborgare i stadsdelen. Detta trots att plats finns på det fält som ligger vid porten till Glasberga.

Idag tvingas föräldrarna att skjutsa sina barn till andra delar av Södertälje för att de ska kunna leka på ett tryggt sätt. Detta tär både på miljön och skapar mer stress i vardagen. En multiplan likt den i Ronna, eller annan lekyta anpassad för flera olika aktiviteter bör således byggas i Glasberga.

P-hus

Södertälje Centrum förtätas. P-platser får ge vika för nya bostäder. Bilträngseln ökar. Samtidigt vill vi ha ett levande centrum som kan konkurrera med Stockholmsförörternas köpcentra som har gott om parkeringsplatser. Och då krävs att både besökare och Södertäljebor kan ställa bilen någorlunda nära vårt centrum.

Lösningen: Vi behöver fler parkeringshus – ovan och under jord. Såväl fristående P-hus som flervåningsgarage under nya fastigheter som byggs. Det är enda sättet att använda marken effektivt - även för bilar. Liberalerna önskar att arbetet intensifieras med målet att så snart som möjligt ha P-husen på plats.

En omsorg som ser individen

Kommunen har ett stort ansvar för de många människor som varje dag är helt beroende av att den kommunala omsorgen fungerar. Liberalerna vill se en mer effektiv kommunal omsorg som är beredd att släppa in privata aktörer och arbeta tillsammans med dem i syfte att uppnå bästa möjliga service för våra medborgare.

Anställ kommunläkare

Liberalerna vill ta ett samlat grepp på de medicinska problemen i våra vård- och omsorgsboenden. Vi vill se ett kommunalt team av läkare, apotekare och sjuksköterska som i nära samarbete tar ett större grepp om den medicinska vården och omsorgen i bredare mening.

När Covid-19 började sprida sig över landet låg allt fokus på sjukhusens kapacitet. Men äldreomsorgen glömdes helt bort till en början. Det var lätt att göra för när ädelreformen genomfördes 1992 innebar det att dåvarande landstingen blev ansvariga för all sjukvård.

Äldreomsorgen sköts nu av undersköterskor och sjukvårdsbiträden. En medicinsk ansvarig sjuksköterska finns i kommunen. Kommunerna har inte fått och får inte anställa en läkare. Det betonas att kommunernas äldreomsorg är fokuserad på omsorg och man har därför tagit lätt på sjukvård.

Tanken om uppdelning var nog väl tänkt. Men det orimliga är just att det är på våra äldreboenden som många av våra svagaste och multisjuka bor.

Coronapandemin har varit en väckarklocka för många som anser att kommunerna ska få ökad medicinsk kompetens. Växjö kommun beslutade nyligen att anhålla hos regeringen om att få anställa egna läkare.

Liberalerna föreslår att också Södertälje kommun, anhåller hos regeringen om att få anställa en kommunläkare. Det kommunala medicinska teamet bestående av kommunläkare, kommunapotekare och sjuksköterska kommer att avsevärt öka den medicinska kompetensen i kommunens äldreomsorg. Det kommer också att innebära att själva yrkesområdet får högre status och därmed blir attraktivare som arbetsplats.

Vi tror också att det kommer att innebära att Södertälje kommun får rykte om sig att vara föregångare i utvecklingen av arbetet inom äldreomsorgen och att våra åsrika får en bättre vård och ett värdigare liv.

En Kommunapotekare kan avhjälpa läkemedelsproblem

Olämplig läkemedelsbehandling inom äldreomsorgen har länge varit ett allvarligt problem. Flera studier visar att upp till 30 procent av akuta inläggningar av äldre orsakas av läkemedelsbiverkningar eller felaktig hantering. Av dessa bedöms ungefär 60 procent vara möjliga att förebygga. Den statistik som finns visar också att var tionde äldre använder tio läkemedel eller fler, vilket innebär betydande risker i den medicinska behandlingen.

Liberalerna har, liksom Institutet för Hälso- och Sjukvårdsekonomi (IHE) dragit slutsatsen att en förbättrad läkemedelshantering kan avsevärt sänka kostnaderna för fallolyckor och för akutsjukvård och dessutom höja livskvaliteten för patienterna.

Vi vill därför, i samarbete med regionen, inrätta en tjänst som kommunapotekare som ansvarar för att läkemedel hanteras optimalt i hemsjukvården och på vård- och omsorgsboendena. Ett viktigt skäl är att läkemedelsbehandling **är** en kommunal angelägenhet, inte bara ett ansvar för sjukvården. En fallolycka mindre betyder att kommunen behöver utföra färre hemtjänsttimmar och kommunens kostnader minskar.

Kommunapotekaren skall bland annat ha till uppgift att:

- Genomföra läkemedelsgenomgångar och upprätta rutiner för dessa.
- Bidra med kompetensutveckling av vård – och av omsorgspersonal.
- Ge specialiststöd i läkemedelsfrågor.

En kommunapotekare bör finansieras av kommun och region tillsammans och ha ett nära samarbete med den medicinskt ansvarige i kommunen. Liberalerna anslår därför medel för finansiering av en tjänst som Kommunapotekare.

Valfrihet i hemtjänsten

Du ska kunna välja den vård och omsorg du behöver, när du behöver den.

Liberalerna står upp för att även Södertälje skall erbjuda valfrihet i hemtjänsten. Lagen om valfrihet (LOV) ska tillämpas. Våra årsrika ska själva få bestämma vilka de vill släppa in i sina hem. Alla ska kunna få vård och tas om hand av personer de känner igen och har förtroende för.

Liberalerna föreslår därför att andelen hemtjänst som utförs av privata aktörer utökas. De företag som är verksamma inom hemtjänsten bör få en större andel av de uppdrag som utförs. Detta för att ha en volym som medger satsningar på kvalificerad personal och därmed god kvalitet i tjänsten.

En central kvalitetsenhet

I ett utbyggt system med ”valfrihet” som honnörssord är det viktigt att kvaliteten på tjänsterna är det styrande. Kvaliteten är viktigare än vem som levererar tjänsten. Idag sköts kvalitetsarbetet mångt och mycket ute på varje enskilt kontor, och även om det finns fördelar med denna modell i form av gedigen kunskap nära den verksamhet man är satt att granska så tror vi mer på att vi kan hitta synergieffekter genom att starta upp en centralt placerad kvalitetsenhet i kommunen vars syfte är just att säkerställa god kvalitet i alla våra verksamheter. Genom den centrala placeringen får kvalitetsenheten resurser och kompetens för att bättre genomföra sitt arbete. På det sättet kan vi undvika fusk och undermålig vård och säkerställa att vi får nöjdare vårdnadstagare.

Kvalitetsenheten ska också självklart granska alla privata aktörer på precis samma sätt som den kommunala verksamheten granskas.

Liberalerna föreslår därför inrättandet av en central kvalitetsenhet.

Återanställ äldreombudsmannen

Redan 1995 motionerade Liberalerna första gången om att Södertälje bör införa en Äldreombudsman. Så skedde slutligen men funktionen har därefter avskaffats.

Liberalerna anser att en ombudsman för äldre behövs för att ge vägledning och på ett opartiskt sätt genom dialog med äldre kunna ta till vara deras intressen och vara lyhörd för de frågor och behov som förs fram av de äldre själva, anhöriga, vänner och bekanta.

Äldreombudsmannen bör också göra egna granskningar om äldreomsorgens kvalitet genom bland annat uppsökande verksamhet i ett nära samarbete med den föreslagna kvalitetsenheten. En viktig uppgift i det sammanhanget är tillsyn av att kommunen och privata aktörer följer socialtjänstlagens värdegrund.

Vart man vänder sig för att lämna synpunkter på hemtjänst eller vård- och omsorgsboende är det många som inte vet. Socialstyrelsen senast undersökning om äldreomsorgen i riket publicerad 2018 visade att endast 54% av de som erhöll hemtjänst i Södertälje visste vart man skulle vända sig med synpunkter och klagomål. Motsvarande siffra för dem som bodde i vård- och omsorgsboende var 41%. En äldreombudsman i Södertälje skulle med stor sannolikhet upplevas som en naturlig kanal för synpunkter, och en opartisk aktör gentemot kontoret. Det var en uppskattad funktion när den fanns och vi tror att det är något som saknas hos medborgarna än idag. Liberalerna föreslår att Äldreombudsmannen bör sortera under Kommunstyrelsen och ha ett mandat att jobba brett med äldre frågor inom hela kommunens verksamhet, och utöva tillsyn där så behövs. Det är viktigt att säkra ett oberoende gentemot enskilda kontor.

Permanent försöket med larmgrupper inom hemtjänsten

Försöket med larmgrupper inom hemtjänsten har varit lyckosamt och bidragit till en ökad trygghet och tillgänglighet inom hemtjänsten. Att snabbt kunna vara på plats hos en brukare som behöver akut hjälp utan att det går ut över den ordinarie verksamheten är enligt oss ett grundläggande uppdrag för kommunens hemtjänst. Vi föreslår därför att larmgrupperna permanentas och införs inom hela hemtjänsten. Det är också mycket viktigt att dessa larmgruppernas kompetens motsvarar de krav som akuta uttryckningar innebär.

Fast omsorgskontakt inom hemtjänsten

Regeringen har utsett Liberalernas riksdagsledamot Barbro Westerholm till utredare med syfte att ta fram förslag kring hur en fast omsorgskontakt kan införas i hemtjänsten. Regelbundenhet, delaktighet och personliga relationer mellan brukare och utförare är oerhört viktigt när det gäller hemtjänsten. Liberalerna föreslår därför att Södertälje går i bräschen och redan nu inför fasta omsorgskontakter inom hemtjänsten. Detta kan tillgodoses genom omorganisation och anpassad schemaläggning.

Eget hemtjänstteam till varje omsorgstagare

Det är när samma person knackar på dörren varje dag som omsorgstagare och omsorgspersonal kan bygga en relation och känna en ömsesidig trygghet. Liberalerna vill införa ett eget hemtjänstteam och minska antalet personer kring varje omsorgstagare. Idag möter en omsorgstagare i snitt 16 olika personer under en tvåveckorsperiod, mätt på nationell nivå. Målet är att antalet olika personer omsorgstagare ska träffa ska halveras till ett snitt om åtta.

Språkkrav för äldreomsorgens personal

För äldre är det en trygghet att kunna kommunicera med någon som behärskar sitt eget språk. Liberalerna föreslår att ett språktest införs vid nyanställningar inom äldreomsorgen. Nyanlända spelar en viktig roll inom äldreomsorgen. Därför är det viktigt att kommunen ger alla anställda rätt förutsättningar och utbildning för att kunna läsa instruktioner, dokumentera och kommunicera med de boende.

Framtida LSS-boende ska inte drivas i egen regi

I majoritetens förslag till mål och budget nämns byggnationen av ett framtida gruppboende för LSS som ska drivas i egen regi. Liberalerna stödjer byggnationen men önskar att driften upphandlas i enlighet med LOU.

Husdjur i vården

De positiva hälsoeffekterna av husdjur är omvitnade. Detta gäller både när hundar och katter vistas hos gamla människor på äldreboenden. Forskning visar att sällskapsdjur minskar behoven av medicinering, vilket betyder humanare vård och lägre kostnader. På demensboenden dämpas oro och ångest. Att klappa en hund gör att må-bra-hormonet oxytocin utsöndras i hjärnan. Vi föreslår därför att husdjur ska tillåtas inom kommunens olika vårdinrättningar.

Kommunstyrelsen och bolagen

Demokratiarbete för ökat valdeltagande

Valdeltagandet i Södertälje är lågt och vid senaste kommunalvalet 2018 till och med lägre än föregående valår 2014, (69,89% 2018 jämfört med 71,99% 2014). Valdeltagandet är bland de lägsta i Sverige.

Att valdeltagandet är så lågt och sjunker är ett hot mot demokratin. Det visar att en stor del av kommuninnevånarna inte är delaktiga/inte känner sig delaktiga/inte bryr sig om att vara delaktiga. Detta går ”stick i stäv” mot de mål som Kommunfullmäktige antagit. Kommunfullmäktiges mål #2 är just ”Medborgarna har inflytande och är delaktiga”.

Vi har haft en Demokratiberedning och vi har haft valinformatörer vars arbete syftat till ökat valdeltagande. Trots detta sjönk valdeltagandet ytterligare. Kommunstyrelsens kontor har tagit fram en ”Handlingsplan för demokratiutveckling” och en ”Strategi för det systematiska demokratiarbetet”. Det finns också en uppföljningsrapport ”Projekt för ökat valdeltagande 2018”. Dokumenten har varit på remiss och färdigställda och godkänts i kommunstyrelsen men enligt vad vi kan se har inga beslut om åtgärder fattats förutom om att lämna över ansvaret till Hållbarhetsutskottet.

När vi Liberalerna läser på om Hållbarhetsutskottets ansvarsområden på kommunens hemsida hittar vi inget om demokratiarbete, (Liberalerna har ingen plats i Hållbarhetsutskottet). Liberalerna känner en stark oro inför den upplevda överksamheten. Hur ska vi kunna nå kommunfullmäktiges mål om att medborgarna ska ha inflytande och vara delaktiga om inget görs?

Liberalerna har ställt frågor om detta och fått försäkran om att arbete sker/kommer att ske. Vi har dock inte sett några tecken på detta.

Nu har vi mindre än 2 år på oss innan det är val igen. Att åstadkomma ett ökat engagemang och valdeltagande låter sig inte göras på några veckor före nästa val. Vi behöver sätta in mera långsiktiga åtgärder i framförallt i de valdistrikten med lågt och/eller mycket lågt deltagande. Vi behöver börja arbetet NU!

Liberalerna föreslår en arbetsgrupp med representanter från samtliga partier som får uppdraget att komma med ett förslag till åtgärdsprogram. Självklart ska arbetsgruppen ta hjälp från experter samt involvera föreningar och till exempel kyrkor som kan komma med förslag om arbetets uppläggning. Arbetsgruppen kan till exempel föreslå att extern projektledning anlitas, att volontärer involveras, etcetera.

Arbetsgrupper skall redovisa sitt förslag senast 2021-03-31 och arbetet skall påbörjas 2021-09-13. Då är det ett år till valet 2022.

Liberalerna avsätter medel för projektledning, informationsmaterial på olika språk, möteslokaler, fika, med mera för att göra detta möjligt.

Genomgång av rutiner inom ekonomi, redovisning och upphandling

”Ordning och reda är viktigt inom kommunens ekonomi”, det får vi höra många gånger. Liberalerna håller självklart med. Utan ordning och reda går det inte att fatta vettiga beslut. Det gäller alla, oavsett parti.

Kommunen har vid upprepade tillfällen fått kritik för att upphandlingar av olika projekt inte skett i enlighet med LOU. Vi kan tycka vad vi vill om lagen men när den nu finns, måste den följas.

Liberalerna vill se en översyn över alla de rutiner som finns inom olika delar av ekonomiområdet. Syftet är självklart att skapa just den ordning och reda som alla efterlyser. Vi vill kunna lita på de siffror vi får som underlag för våra beslut. Om vi inte får rätt underlag kanske vi fattar fel beslut – var ligger då ansvaret? Hos politikerna eller hos dem som sammanställde underlaget?

Vi tror också att det finns pengar att ”spara” genom effektivare rutiner. Ytterligare ett sätt att ha ordning och reda är att alla, utan undantag, måste göra inköp i enlighet med de avtal som Telge Inköp tecknat. Det handlar om att strama upp inköpsrutinerna – ingen får handla efter eget huvud.

Resultatet av denna översyn blir ett viktigt underlag i processen med att upphandla och implementera det nya ekonomisystemet (en process som pågått sedan april månad 2019 i ett samarbete mellan Telge och kommunen).

Stärk och utveckla Kommunalsnämnderna

Kommundelsnämnderna (KDN) är viktiga instrument för att skapa en nära koppling mellan kommuninnevånarna och kommunens beslutande organ. För att intentionerna ska bli verklighet anser Liberalerna att KDN:s exekutiva förmåga och mandat måste stärkas och utvecklas.

Äldreomsorgsfrågorna bör åter bli KDN:s ansvar. Åldersstruktur och de årsrikas behov varierar från kommundel till kommundel och skiljer sig också från tätortens frågeställningar. Här bör besluten läggas närmre de som berörs av besluten.

Idag ser vi också några problem som kraftigt undergräver KDN:s möjlighet att faktiskt få saker att hända i de olika kommundelarna.

1. Den ekonomiska redovisningen är i många avseenden undermålig och fungerar inte som styrinstrument eller uppföljning. Underlaget för beslut är inte tillförlitligt. KDN behöver någon som är ”specialist” på KDN:s frågor och faktiskt kan svara på de olika frågeställningar som nämndens ledamöter lyfter. Detta är inte alltid fallet idag.
2. I ett flertal fall har KDN fattat beslut i olika planfrågor och lämnat uppdrag till SBK men inget händer. Tiden går och kommunalsinnevånarna ställer KDN till svars och nämnden har inga svar och kan inget göra. KDN behöver någon som har speciellt fokus på respektive kommundel och som de facto åläggs att driva och utföra de beslut KDN fattar.

Liberalerna föreslår att stadsdirektören får i uppdrag att utreda hur KDN kan utvecklas och stärkas i sitt uppdrag med speciellt fokus på ovan nämnda problematik.

Långsiktigt hållbart samhälle

Vi måste ta hänsyn till framtida generationer. De ska inte behöva lösa problem som vi skapat. Vi måste därför arbeta för ett långsiktigt hållbart samhälle ur såväl miljömässiga, sociala som ekonomiska perspektiv.

Alltfler enheter till exempel bilar, mopeder cyklar, gräsklippare, etc drivs av el. Det är bättre av många skäl men kräver också att vi har en hög och tillförlitlig elproduktion och att elen produceras på ett långsiktigt hållbart sätt, det vill säga fossilfritt.

Som en del i detta arbete föreslår Liberalerna att en utredning tillsätts för att se om det finns möjligheter för Telge Energi att köpa el producerat av privata småskaliga solenergi-anläggningar till ett högre pris än ”normalt”.

Idag finns statliga bidrag till solenergi-anläggningar. Medlen är dock begränsade och det är osäkert om de räcker till alla som är intresserade och det tar lång tid att få ett beslut. Många privatpersoner överväger därför aldrig att göra investeringen.

Om Telge Energi kan betala ett högre pris för den överskottsenergi som produceras i privata småskaliga anläggningar, blir detta en stimulans för privatpersoner att anlägga en solenergi-anläggning. Det ligger i linje med Telge Energis affärsidé (enbart förnyelsebar energi) och innebär ett tillskott i elproduktionen vilket är en förutsättning för att lyckas med ambitionen att på sikt ha en fossilfri energiförsörjning.

Telge Fastigheter AB:s uppdrag

Förutom försäljning av vissa av Telge Fastigheters bestånd vill vi förtydliga bolagets uppdrag genom att poängtera vikten av ett aktivt och framåsyftande underhållsprogram som skapar ett långsiktigt hållbart fastighetsbestånd. Detta för att undvika kapitalförstöring med framtida onödigt höga underhålls-, reparations- och ombyggnadskostnader, t ex i likhet med Gjuteriet och Lunagaraget. Vi ger därför Telge Fastigheter i uppdrag att riva Gjuteriet.

Ledarskap och en lärande organisation

För att leverera mesta och bästa möjliga service till boende, besökare, företag, föreningar och organisationer i kommunen behöver den kommunala organisationen vara effektiv. Det handlar om att leverera mesta möjliga för tillgängliga skattemedel.

För att detta ska fungera måste ledarskapet bidra till ett gott arbetsklimat, god kompetensutveckling och ett väl fungerande samarbete på bredden och höjden i organisationen. Det är viktigt att hela organisationen arbetar enligt metoden ”En lärande organisation”. Det handlar om kompetensutveckling, samarbete och erfarenhetsutbyte – att inte behöva uppfinna hjulet igen.

Styrningen av Telge-bolagen

På flera håll i majoritetens förslag till Mål- och budget hänvisas det till att Telge AB:s VD och dess styrelse äger rätt att ge direktiv till övriga bolag inom koncernen, samt att Telge AB:s VD är chef över övriga direktörer inom koncernen.

Liberalerna vill vara tydliga med att det i Södertälje är Kommunfullmäktige som utser styrelserna och utfärdar ägardirektiven i respektive till bolagen i Telge-koncernen.

Enligt ABL är VD enbart ansvarig inför bolagets styrelse och styrelsen ansvarar inför ägarna. En av styrelsens viktigaste uppgifter är också att tillsätta och avsätta VD. Det är styrelsen som är VD:s ”chef”, det kan aldrig vara någon annan.

Liberalerna föreslår att styrmodellen för Telge-koncernen anpassas till gällande lagstiftning och det faktum att bolagsstyrelserna ansvarar inför Kommunfullmäktige

Vidare föreslår Liberalerna att hela idén med Telge AB och alla dotterbolagen granskas och utvärderas. Strukturen skapades för många år sedan och frågan är om det är den bästa möjliga strukturen även idag. Liberalerna anser att organisationsmodellen bör utredas förutsättningslöst och ifrågasättas utifrån en önskan om att verkligen ha den mest optimala organisationen i syfte att leverera bästa möjliga service, tjänster och resultat till kommuninnevånarna.

Finansiering

Skatteuttag

Liberalerna föreslår inte någon skattesänkning 2021 från dagens 20,15 kronor då omvärldsläget är så pass ostabilt, men på sikt bör skatten pressas ned till nivå med omkringliggande kommuner.

Låneskuld

Liberalerna vill på sikt få ned kommunens skuld till en mer hanterbar nivå. Att uppta lån är dock nödvändigt för att finansiera de investeringar som görs. Varje investering i kommunen bör dock finansieras max till 25% genom belåning.

Liberalerna väljer att under denna period föreslå åtgärder/investeringar så att låneskulden ligger kvar på oförändrad nivå totalt sett över tid.

Ökad konkurrensprövning

Liberalerna föreslår mer konkurrensprövning av olika verksamheter, alltifrån äldreomsorg till personal- och löneadministration. Utbildningsnämnden ska upphandla 40 procent av svenska för invandrare (SFI), en andel som bör uppgå till 50 procent. Detta ger både högre kvalitet och lägre kostnader. Vi ser gärna att kommunen avvecklar sin fordonsverkstad. Vi bör inte heller driva restaurangen i Stadshuset i egen regi utan lägga ut den på entreprenad.

Försäljning av Telge Fastigheters bestånd

Vi föreslår en successiv försäljning av bolagets kommersiella fastighetsbestånd. Andra fastigheter, som Flundran på Bangatan, och den före detta stormarknaden i Södra är mer intressanta objekt. Vårt förslag innebär en minskad upplåning och en positiv ränteeffekt.

Vid kommande planering och arbete med ombyggnationerna i kvarteret Luna ska privata aktörer välkomnas in redan från start.

Äga sitt eget boende

Liberalerna vill att flera ska få äga sitt eget boende. Liberalerna vill ytterligare utreda möjliga avyttringar från det kommunala bostadsbeståndet i framtiden. I de fall initiativ gällande köp av fastigheter kommer från de som bor i de aktuella bostäderna, ska detta behandlas positivt. Vi vill även införa hyrköpslägenheter på försök hos Telge Bostäder för att möjliggöra fler att kunna äga sitt eget boende.

Minska energiförbrukningen

Växthuseffekten med omfattande naturkatastrofer på många håll i världen har gjort energiförbrukningen till en ödesfråga. Liberalerna driver linjen att det ska löna sig att spara energi i fastigheter och teknisk försörjning. Vid prisjusteringar ska detta ske på den rörliga delen i våra taxor.

Effektivisera upphandlingarna

En fortsatt samordning mellan koncernen och kommunen bör leda till kostnadsreduceringar av upphandlingar för miljardbelopp. Det kan handla om material- och varuinköp, telefoni, vaktmästeri, transporter, fakturahantering och annan support och administration. Telge Inköp AB bildades i syfte att minska kostnaderna för alla kommunala förvaltningar och bolag, alltifrån gem och papper till asfalt och nya skolor. Avtalstroheten inom kommunen måste

även öka. Avvikelser från kommunens upphandlade avtal medför ofta en merkostnad och bidrar till ett missnöje från de upphandlade bolagen.

Effektivare kommunal förvaltning

Vi föreslår att en effektivisering görs av hela kommunkoncernen. Dubbla roller ute i bolagen och på kontoren kan samlas mer centralt för att frigöra ytterligare resurser till kommunens centrala verksamhet. Vi ser även digitaliseringens fördelar och vill fortsätta arbetet med att ytterligare digitalisera kommunen och automatisera vissa processer. AI inom vissa enklare beslut bör testas, men även andra digitala hjälpmedel som kan frigöra resurser till annat. Vi anser att det är lämpligt att i denna fråga diskutera och överväga möjligheten att utvidga Telge Inköp AB:s uppdrag och kompetens. Ett ytterligare möjligt alternativ är att överväga om det finns arbetsuppgifter som kan samordnas och upphandlas av externa leverantörer. Allt i syfte att använda skattemedel så effektivt som möjligt.

Resultat-, finans och balansbudget

Sammanställning driftbudget Liberalerna, miljoner kronor

Minskade intäkter/Ökade utgifter	2021
Fler lärarassistenter	10
Ökad satsning tvålärareskap	10
Avgiftsfri parkering i centrum	7
Fler behöriga förskolepedagoger	5
Kvalitetsenhet	2
Håll Södertälje rent	2
Modersmålsträning	2
Äldreombudsman	1
Ledarskapsutbildningar	1
Stadsarkitekt	1
Stadsträdgårdsmästare	1
Kommunapotekare	1
Kulturhus i Järna	0,5
Kommunläkare, halvår	0,5
Satsning på demokratiarbete	0,5
Kusens backe	0,5
Kartläggning av inpendling	0,2
Husdjur i vården	0,1
Vidareutbildning turistbyrån	0,1
Styrgruppen för näringslivsklimatet	0,1
Summa	45,5

Ökade intäkter/Minskade utgifter	2021
Lägre upphandlingskostnader	14
Energieffektivisering	2,5
Ökad konkurrensprövning	17
Större exploateringsintäkt	7
Positiva ränteeffekter (försäljningar)	5
Summa	45,5

Sammanställning investeringsbudget Liberalerna, miljoner kronor

Objekt/Ökade utgifter	2021	2022
Energieffektivisering	2	
Truckstop Telge (samfinansiering)	10	
Museum, Torekällberget	7	50
Rusta befintliga skolor	10	10
Multiplan i Glasberga	3	
Summa	32	60

Verksamhetsmål 2021

Mål 1

De verksamheter som fungerar bättre i annan regi än kommunens, ska inte bedrivas av kommunen.

Mål 2

Årets löpande driftintäkter ska minst täcka årets kostnader, avskrivningar och räntor. Kommunens investeringar ska finansieras till minst 75 procent med egna medel.

Mål 3

Södertälje kommun ska fortsätta försäljning av kommunala fastigheter och konkurrensutsatta bolag.

Mål 4

Södertälje kommun ska under mandatperioden uppfylla "FN:s standardregler om delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning".

Mål 5

Mångkulturell och språklig kompetens ska räknas som en merit vid tjänstetillsättningar på ledande nivåer inom kommunen och koncernen.

Mål 6

Södertälje kommun ska bättre samverka med Region Stockholm och statliga aktörer i syfte att förbättra medborgarservicen.

Mål 7

Södertälje kommun ska använda termerna kund, boende, omsorgstagare eller vårdtagare i kontakter med medborgare och i officiell kommunikation.

Mål 8

Södertälje kommun och dess bolag ska i alla sammanhang och projekt där så är möjligt, samarbeta för att effektivisera anläggning, skötsel, underhåll och service samt tjänster till kommuninvånarna.

sodertalje.liberalerna.se
sodertalje@liberalerna.se

